

EUROPE DIRECT
Poprad

str. 2

KAŽDOROČNE SI 9. MÁJA, V DEŇ
EURÓPY, PRIPOMÍNAME VZNIK
EURÓPSKEJ ÚNIE

str. 4

EÚ POSILŇUJE
PRIPRAVENOSŤ NA
SEZÓNU PRÍRODNÝCH
POŽIAROV 2024

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | Máj 2024

HOSPODÁRSKA PROGNOZA Z JARI 2024

Po všeobecnej hospodárskej stagnácii v roku 2023 bol rast na začiatku roka 2024 lepší, než sa očakávalo, čo spolu s pokračujúcim poklesom inflácie vytvorilo základ pre postupnú expanziu hospodárskej činnosti počas prognózovaného obdobia. V jarnej prognóze Európskej komisie sa za rok 2024 predpokladá rast HDP vo výške 1,0 % v EÚ a 0,8 % v eurozóne. Predpokladá sa, že v roku 2025 sa rast HDP v EÚ zrýchli na 1,6 % a v eurozóne na 1,4 %. Inflácia meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien by v EÚ mala klesnúť zo 6,4 % v roku 2023 na 2,7 % v roku 2024 a následne v roku 2025 na 2,2 %. V eurozóne sa očakáva jej pokles z 5,4 % v roku 2023 na 2,5 % v roku 2024 a následne na 2,1 % v roku 2025.

V prognóze pre Slovensko sa predpokladá, že HDP Slovenska sa v roku 2024 zvýši o 2,2 % v dôsledku rastu súkromnej a verejnej spotreby a v roku 2025 o 2,9 %, podporený domácim dopytom. Predpokladá sa, že inflácia v roku 2024 výrazne klesne na 3,1 %, ale v roku 2025 sa zvýši na 3,6 % v dôsledku očakávanej konver-

gencie cien energií na trhovú úroveň. Vzhľadom na napätý trh práce sa reálne mzdy zvýšia. Očakáva sa, že deficit verejných financií sa v roku 2024 zvýši na 5,9 % HDP a potom sa v roku 2025 mierne zníži na 5,4 % HDP, keďže sa predpokladá ukončenie opatrení na podporu energetiky.

KAŽDOROČNE SI 9. MÁJA, V DEŇ EURÓPY, PRIPOMÍNAME VZNIK EURÓPSKEJ ÚNIE

Keďže ide o európske narodeniny, nesmie chýbať ich oslava. 9. mája oslavujeme európsku jednotu nielen na Slovensku, ale aj vo všetkých členských štátoch Európskej únie.

„Myšlienka, ktorá stojí za Dňom Európy, je aktuálnejšia, než by sme si prednedávnom predstavovali a želali. Je totiž o politickej a hospodárskej spolupráci, ktorá robí vojnu prakticky nepredstaviteľnou. Vojnové konflikty na prahu našich dverí a v blízkom susedstve nám pripomínajú, že mier je mimoriadne cenný a krehký. Je totiž predpokladom pre akýkoľvek ďalší rozvoj. Vidím ešte ďalší odkaz, a síce že v Európe potrebujeme ešte viac hospodársky spolupracovať, ak chceme, aby sa ekonomický rast a pracovné miesta spojené s modernými technológiami tvori-

li naďalej tu, v EÚ, vrátane Slovenska. Celosvetová súťaž je nekompromisná a musíme urobiť všetko pre to, aby priemysel rástol a prosperoval tu, v EÚ a na Slovensku,“ povedal Maroš Šefčovič, výkonný podpredseda Európskej komisie pre Európsku zelenú dohodu, medziinštitucionálne vzťahy a strategický výhľad.

„9. mája oslavíme Deň Európy ako sviatok mieru, jednoty a prosperity. Tento rok je pre Slovensko obzvlášť významný, pretože si zároveň pripomíname 20. výročie nášho vstupu do Európskej únie. Za dve desaťročia sa Slovensko stalo plnohodnotnou súčasťou európskej rodiny. Európa je naším domovom a bezpečným útočiskom, zároveň je aj spoločným domovom obrovského množstva rôznych kultúr a národností. Deň Európy nám preto pripomína, že

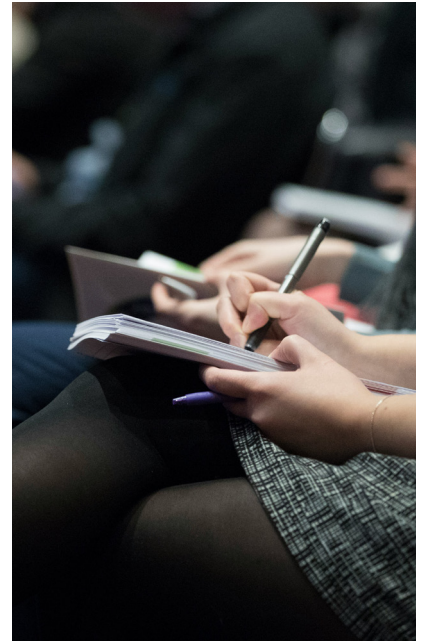
sme súčasťou niečoho väčšieho, že tvoríme jednotnú komunitu s bohatou históriou a rozmanitosťou a zdieľame okrem našej národnej aj spoločnú európsku identitu. Deň Európy je zároveň príležitosťou zamyslieť sa nad budúcnosťou nášho kontinentu. Blížiace sa júnové eurovolby sú kľúčové pre stanovenie smeru, ktorým sa chceme uberať v nasledujúcich rokoch. Je dôležité, aby sme sa aktívne zapojili do volebného procesu a zvolili si zástupcov a zástupkyne, ktorí budú hájiť naše záujmy a presadzovať hodnoty, na ktorých je Európska únia založená: slobodu, demokraciu, solidaritu a prosperitu,“ uviedol Vladimír Šucha, vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku.

PODPORA SLOBODNÝCH A NEZÁVISLÝCH MÉDIÍ PRI PRÍLEŽITOSTI SVETOVÉHO DŇA SLOBODY TLAČE

Pri príležitosti Svetového dňa slobody tlače Komisia opätovne potvrdzuje svoj záväzok podporovať slobodu a pluralitu médií v EÚ aj mimo nej. Novinári v posledných rokoch čelia rastúcemu počtu útokov. Európska komisia preto prijala konkrétne opatrenia a ochranu novinárov stanovila za jeden z kľúčových prvkov našich právnych predpisov v oblasti médií, z ktorých niektoré už nadobúdajú účinnosť budúci týždeň. V pondelok 6. mája 2024 nadobudli účinnosť nové pravidlá proti strategickým žalobám proti verejnej účasti, ktoré novinárom

a obhajcom ľudských práv poskytnú nástroje na boj proti zneužívajúcim súdnym konaniam. V utorok 7. mája 2024 nadobudol účinnosť aj Európsky akt o slobode médií, ktorý prinesie dodatočné záruky týkajúce sa redakčnej nezávislosti, plurality médií, transparentnosti a spravodlivosti a lepšej spolupráce mediálnych orgánov prostredníctvom novej Európskej rady pre médiá. Tieto iniciatívy sú súčasťou komplexnej európskej stratégie pre médiá, ktorá vychádza z akčného plánu pre európsku demokraciu a akčného plánu pre médiá a audiovizuálny sektor.

PRAVIDLÁ EURÓPSKEJ DIGITÁLNEJ IDENTITY NADOBÚDAJÚ ÚČINNOSŤ

Komisia víta prijatie dôležitých reforiem trhu s elektrinou a plynom a nového regulačného rámca na podporu rozvoja vodíka a iných dekarbonizovaných plynov. Tieto reformy zdôrazňujú odhodlanie Európy pokračovať v prechode na čistú energiu a zároveň zvýšiť bezpečnosť dodávok a ochranu

spotrebiteľov, ako aj stavať na skúsenostiach získaných z energetickej krízy. Prijatím revidovanej koncepcie trhu s elektrinou a balíka opatrení týkajúcich sa dekarbonizovaného plynu a vodíka má EÚ ďalšie nástroje na dosiahnutie svojich cieľov v oblasti energetiky a klímy v rámci Európskej zelenej do-

hody. Aktualizovaný rámec pre trh s plynom poskytuje členským štátom možnosť zastaviť alebo obmedziť dovoz plynu vedeného potrubím aj plynom vo forme LNG z Ruska a Bieloruska v súlade s cieľmi plánu REPowerEU.

KOMISIA ZAREGISTRUJE EURÓPSKU INICIATÍVU OBČANOV O ZDAŇOVANÍ EMISÍ SKLENÍKOVÝCH PLYNOV

Európska komisia sa rozhodla zaregistrovať európsku iniciatívu občianovsnázvom „SavethePlanet by shifting taxation from labour to greenhouse gas emissions“ (Zachráňme planétu presunom

zdanenia z práce na emisie skleníkových plynov). Organizátori iniciatívy vyzývajú Komisiu, aby sa v záujme posilnenia balíka Fit for 55 a systému stanovovania cien uhlíka v EÚ rýchlejšie rušili bezodplatné kvóty a umožnili sa neobmedzené ceny uhlíka s cieľom znížiť emisie. Vyzývajú tiež na presmerovanie podstatnej časti príjmov zo systému stanovovania cien uhlíka do domácností s nízkymi príjmami, posilnenie Sociálno-klimatického fondu EÚ a podporu zriadenia

tzv. klimatického klubu. V klube prijímú zúčastnené krajiny spoľahlivý systém stanovovania cien uhlíka, v ktorom bude náležité zohľadnené presmerovanie príjmov zo systému stanovovania cien uhlíka do domácností s nízkymi príjmami. Rozhodnutie o registrácii má právnu povahu a nemá vplyv na konečné právne a politické závery Komisie k tejto iniciatíve ani na opatrenia, ktoré by Komisia prijala, ak iniciatíva získa potrebnú podporu.

EÚ POSILŇUJE PRIPRAVENOSŤ NA SEZÓNU PRÍRODNÝCH POŽIAROV 2024

Európa sa pripravuje na nadchádzajúcu sezónu prírodných požiarov, pričom podniká významné kroky na posilnenie boja proti požiarom a ochranu komúní prostredníctvom predbežného rozmiestnenia hasičov a vytvorenia flotily lietadiel na hasenie požiarov. 556 hasičov z 12 krajín bude v lete strategicky rozmiestnených do kľúčových lokalít v Európe, ako sú Francúzsko, Grécko, Portugalsko a Španielsko, pripravených pomôcť miestnym hasičským zborom. Toto proaktívne opatrenie zvyšuje pripravenosť Európy bojovať proti prírodným požiarom, zmierňuje ich ničivý vplyv na životy, domovy a životné prostredie a poukazuje na silu solidarity EÚ pri riešení týchto kríz.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2024

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.